

EL CREADOR (150) ALBERT SERRA

“Vaig sortir de sota terra, del no-res”

TONI COROMINA / ÀLEX GARCIA (FOTO)

L'any passat, Albert Serra, cineasta català reconegut i celebrat a Canes, va ser un dels artistes convidats al prestigiós certamen d'art contemporani Documenta, a Kassel (Alemanya), on va enregistrar la pel·lícula *Els tres porquets*, aprofitant els cent dies de durada de l'exposició. Els darrers mesos els ha passat ultimant el muntatge del seu últim film, *Història de la meua mort*, arrelat en les memòries de Casanova i la mitologia del comte Dràcula.

Enguany, del 17 d'abril al 12 de maig, el Centre Pompidou de París ha organitzat una exitosa mostra antològica amb la projecció de tota la seva obra, des dels llargmetratges *Honor de cavalleria*, *El cant dels ocells*, *Els noms de Crist* i *El senyor ha fet en mi meravelles*, fins a set curtmetratges.

Tot plegat amanit amb performances, debats al voltant de la seva obra i una taula rodona centrada en el món de la tauromàquia, amb la participació de Miquel Barceló, el matador Luis Francisco Esplá i el filòsof Francis Wolff.

El muntatge definitiu d'*Els tres porquets*, un film presentat a París en forma d'instal·lació, ha conformat una gegantina obra de cent una hores de durada total. Segons l'autor, es tracta d'un projecte “pensat i parlat en alemany –sense subtítols–, i amb actors no professionals de Kassel. És un retrat d'Alemanya basat en les converses d'Eckermann amb Goethe, les converses privades de Hitler i una selecció d'entrevistes a Fassbinder. Amb aquesta pel·lícula no he volgut simplificar ni fer cap lectura personal dels textos, els he adaptat en la seva totalitat i de forma literal”.

La direcció del Pompidou també li ha concedit carta blanca per presentar deu films d'autors que l'han marcat o interessat. I Serra ha escollit *Samson* i *Dalí-*

la, de Cecil B. DeMille, *Viva la muerte* d'Arrabal i *Més enllà de la llei* de Norman Mailer, a més d'obres fetes a Corea, Ucraïna o a l'antiga Iugoslàvia.

I, de postres, quatre interessants pel·lícules de Dalí molt desconegudes pel gran públic, “la cosa més inasimilable que mai ens va imposar”, explica Serra, un home que, d'altra banda, també és –com el geni de Cadaqués– un artista independent que ha elaborat amb molta cura el guió de la seva actuació al plató de la vida.

Viu i treballa a Banyoles, on hi té un estudi, i a Barcelona, on gestiona la producció des d'un despatx. No fa volar coloms i va al gra: “La feina més visible és l'artística, però la producció és més laboriosa. Sóc un home d'idees possibles. M'agrada treballar sobre projectes concrets i factibles; i desenvolupar-los si tinc la certesa que tenen una alta probabilitat de realitzar-se i funcionar. La producció forma part de la meua feina”, explica.

Serra es considera un autor underground que va sortir “de sota terra, del no-res. Artísticament vaig néixer per generació espontània, com les herbes i els arbres. No vaig ser acompanyat per ningú, ni vaig tenir formació acadèmica o ajuts. Tot el que he aconseguit és fruit de la casualitat, la sort o la fatalitat. Però també del treball i un petit càlcul personal. Abans era un gandul i ara sóc la persona més treballadora que conec”, confessa.

Les seves propostes tenen la flaira peculiar de les obres dels directors que abans feien “cinema d'autor”, en contraposició a les grans produccions de la indústria cinematogràfica i els seus poderosos canals de distribució, però també “al fals cine-

ma d'autor”, que considera el seu vertader enemic. Els films de Serra, a més d'exhibir-se als festivals, es poden trobar en DVD, comprar per internet o veure's en plataformes digitals. I a França fins i tot tenen un gran èxit a les sales comercials. “Sempre hi ha llocs –diu– per ensenyar una pel·lícula. Abans, les propostes estranyes tenien influència, eren respectades. Hi havia curiositat pel cinema d'autor, les pel·lícules arribaven a totes les poblacions. Però, ara, com diu un amic meu, Europa s'ha tornat provinciana, amb l'excepció de París, almenys en termes cinematogràfics”.

Fill d'una família modesta i treballadora, Albert Serra va néixer l'any 1975 a tocar de la plaça Major de Banyoles. De jove anava al cinema, però la pel·lícula que el va marcar va ser *Brigadoon*, el musical de Vincente Minnelli que va veure per televisió i li va “contagiar el bon gust per sempre més”, revela.

Autodidacta consumat, sempre ha fet cinema amb tecnologia digital. No li interessaven les càmeres, sinó quin és el resultat final. Treballa amb actors anònims “perquè actuen amb personalitat; els bons actors anònims –almenys en cinema, però també gosaria dir que en teatre– sempre són millors que els professionals, i tenen un caràcter més agraït”.

Tot i declarar-se melòman (té una col·lecció de cinc mil cedés d'autors clàssics i dels anys cinquanta, seixanta i setanta), la música és present en la seva obra de manera implícita, com a influència; però no la utilitza gaire, “amb l'excepció de l'última pel·lícula, on serà un element força important”.

EL MEU MESTRE

“Jack Buchanan, Ian Fleming, Noël Coward, Duff Cooper, Cecil Beaton...”

■ A més dels que figuren al manuscrit adjunt, reconeix la influència de diversos mestres secundaris: “El mestratge és la suma de petits detalls de persones del meu entorn i algunes personalitats que m'han ajudat a saber actuar en la vida quotidiana, a posar-me en escena a mi mateix, però sense determinar el meu contingut profund. Saber comportar-se cada dia pot decidir moltes coses del propi destí. També he tingut autèntics mestres a través de la literatura, que és la vida plenament viscuda”. I cita alguns escriptors: Stendhal, Proust, Saint-Simon, Flaubert, Retz...